

การผลิตและการค้าเหล็กเส้นกลมและเหล็กรีดซ้ำ

เหล็กรีดซ้ำ (Re-Rolled Round Bars)

ในอดีตโรงงานผลิตเหล็กรีดซ้ำผลิตเหล็กเส้นได้เฉพาะที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖, ๘ และ ๑๒ มิลลิเมตร ตามที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมกำหนดไว้เท่านั้น แต่ในปัจจุบันคณะกรรมการวิชาการที่ ๘ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของเหล็กเส้นโดยเฉพาะ ได้มีมติให้โรงงานประเภทนี้ผลิตเหล็กรีดซ้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๕ มิลลิเมตรได้

อุปทาน (Supply)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีโรงงานผลิตเหล็กรีดซ้ำ (Re-Rolled Round Bars) อยู่ ๕๓ โรงงาน มีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น ๖๐๒,๕๐๐ ตัน/ปี ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๑

จากตารางที่ ๓.๑ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันโรงงานประเภทนี้ทำการผลิตต่ำกว่ากำลังการผลิตมาก กล่าวคือทำการผลิตเพียงประมาณร้อยละ ๔๒ ของกำลังการผลิต ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลหลายประการดังนี้

๑. กำลังการผลิตที่มีอยู่ในปัจจุบันคำนวณจากกำลังการผลิตของเครื่องจักรที่ทำการผลิตในอัตรา ๒๔ ชั่วโมง/วัน แต่ในการผลิตจริงโรงงานส่วนใหญ่จะทำการผลิตเพียงวันละ ๑๖ ชั่วโมง

๒. เครื่องจักรโดยทั่วไปไม่มีประสิทธิภาพพอที่จะผลิตตามกำลังการผลิตที่ระบุไว้ได้เต็ม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

๓. ในบางครั้งมีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนหรือความล่าช้าของวัตถุดิบนำเข้ามา ทำให้ต้องลดการผลิตลง

ตารางที่ ๓.๑

แสดงกำลังการผลิตและปริมาณการผลิตเหล็กรีดซ้ำ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒

หน่วย: ตัน/ปี

ผู้ผลิต	กำลังการผลิต	ปริมาณการผลิตจริง
Sahaviriya Group	๑๒๔,๘๐๐	๕๗,๖๐๐
-Siam Steel Industry Co., Ltd.		
-Sahaviriya Steel Work Co., Ltd.		
-T.S. Steel Co., Ltd.		
Udom Industry Group	๓๔,๒๐๐	๑๐,๔๐๐
-Udom Industry Ltd., Part.		
-Sri Somboon Lohakij Co., Ltd.		
-Sutham Lohakij Co., Ltd.		
Krung Thai Steel Work Co., Ltd.	๓๗,๐๐๐	๑๔,๕๐๐
-Krung Thai Steel Work Co., Ltd.		
-Nakhon Thai Steel Work Co., Ltd.		
Chonviriya Co., Ltd.	๒๔,๐๐๐	๒๑,๖๐๐
Sahaphand Lek Thai Co., Ltd.	๓๓,๖๐๐	๑๘,๐๐๐
Cofeho International Co., Ltd.	๒๔,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
Union Metal Co., Ltd.	๒๔,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
Triump Steel Co., Ltd.	๘,๐๐๐	-
Muang Thai Lek Klar Co., Ltd.	๑๘,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
General Iron Group	๑๘,๐๐๐	๑๒,๕๐๐
-General Iron Co., Ltd.		
-Thai Rusco Co., Ltd.		
Others (37 Rerollers)	๒๔๑,๕๐๐	๗๘,๓๐๐
Total	๖๐๒,๕๐๐	๒๕๒,๓๐๐

ที่มา: Siam Ferro Industry Co., Ltd.

อุปสงค์ (Demand)

อุปสงค์ของเหล็กรีดซ้ำ (Re-Rolled Round Bars) ภายในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ เป็นผลผลิตภายในประเทศทั้งสิ้น เนื่องจากไม่มีการนำเข้าหรือส่งออก เหล็กรีดซ้ำ เพราะถูกควบคุมโดยทางราชการ อุปสงค์ของเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศได้แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๒

แสดงอุปสงค์ของเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒

พ.ศ.	ปริมาณการผลิต (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
๒๕๑๘	๑๕๐,๘๑๘	-
๒๕๑๙	๒๒๐,๖๕๕	+ ๔๖.๓๑
๒๕๒๐	๒๕๑,๕๖๔	+ ๑๔.๐๑
๒๕๒๑	๒๒๖,๖๕๕	- ๙.๙๐
๒๕๒๒	๒๕๒,๓๐๐	+ ๑๑.๓๑

ที่มา: ปริมาณการผลิตปี ๒๕๑๘-๒๕๒๒ คำนวณจากปริมาณการนำเข้าเศษเหล็กชนิดรีดซ้ำ (Re-Rolled Scrap)

จากตารางที่ ๓.๒ จะเห็นได้ว่าปริมาณการผลิตเหล็กรีดซ้ำในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ถึงร้อยละ ๔๖.๓๑ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีการก่อสร้างทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลเพิ่มขึ้นอันเป็นผลมาจากนโยบายกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจของรัฐบาลโดยการใช้จ่ายลงทุนด้านการก่อสร้าง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปเริ่มลดลง มีการขาดแคลนปูนซีเมนต์ซึ่งเป็นวัสดุสำคัญในการก่อสร้างทำให้ปริมาณการผลิตในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ลดลงร้อยละ ๙.๙ และถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปจะยังไม่ดีขึ้นแต่ปริมาณการผลิตในปีนี้ได้เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ร้อยละ ๑๑.๓๑ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้มีโรงงานผลิตเหล็กรีดซ้ำเพิ่มขึ้นถึง ๑๘ โรงงาน

สำหรับอุปสงค์ของเหล็กรีดซ้ำในอนาคตนั้น จากการศึกษาอัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้เหล็กรีดซ้ำในอดีตตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๔๓ ต่อปี อัตราการใช้เฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นอัตราที่สูงกว่าปกติ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ปริมาณการใช้เหล็กรีดซ้ำได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๖.๓๑ ต่อปี แต่จากการคาดคะเน ปริมาณการใช้เหล็กรีดซ้ำในอนาคตของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยคาดว่าจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๔ ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจโดยเฉพาะธุรกิจก่อสร้างมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่าปริมาณความต้องการใช้เหล็กรีดซ้ำในอนาคตจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๔ ต่อปี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๓

ตารางที่ ๓.๓

แสดงอุปสงค์ของเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๓

(หน่วย:ตัน)

พ.ศ.	อุปสงค์ของเหล็กรีดซ้ำ
๒๕๒๔	๒๙๙,๗๔๘
๒๕๒๕	๓๒๖,๗๓๖
๒๕๒๖	๓๕๖,๑๔๒
๒๕๒๗	๓๘๘,๑๙๕
๒๕๒๘	๔๒๓,๑๓๓
๒๕๒๙	๔๖๑,๒๑๕
๒๕๓๐	๕๐๒,๗๒๔
๒๕๓๑	๕๔๗,๙๖๙
๒๕๓๒	๕๙๗,๒๘๖
๒๕๓๓	๖๕๑,๐๔๒

จากการคาดคะเนความต้องการใช้เหล็กรีดซ้ำในอนาคตตามตารางที่ ๓.๓ กำลังการผลิตเหล็กรีดซ้ำรวมภายในประเทศในปัจจุบันสามารถที่จะสนองความต้องการได้พอเพียงจนถึง พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยใช้สมมติฐานให้ปริมาณการผลิตจริงของแต่ละโรงงานในตารางที่ ๓.๑ สามารถทำงานได้ในอัตราร้อยละ ๙๐ ของกำลังการผลิต

วัตถุดิบ (Raw Material)

วัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการผลิตเหล็กรีดซ้ำคือ เศษเหล็กชนิดรี (Re-rolled Scrap) ซึ่งได้แก่แผ่นเหล็กหนาที่ไม่สมบูรณ์ที่จะใช้ในสภาพของแผ่นเหล็ก (Cobble plate) แผ่นเหล็กต่อเรือที่ได้จากการรื้อเรือเก่าหรือเรือที่อับปาง (Ship plate) ฯลฯ เศษเหล็กเหล่านี้เกือบทั้งหมดต้องนำเข้าจากต่างประเทศ อาทิเช่น จากประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเยอรมันตะวันตก เป็นส่วนใหญ่ ในการนำเข้าเศษเหล็กนี้ผู้ผลิตบางรายก็นำเข้าโดยตรง บางรายก็นำเข้าโดยผ่านพ่อค้าคนกลางดังสถิติการนำเข้าเศษเหล็กในตารางที่ ๓.๔

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๔

แสดงสถิติการนำเข้าเศษเหล็กชนิดรี (Re-Rolled Scrap) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒

(หน่วย: ตัน)

ผู้นำเข้า	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒ (ม.ค.-ธ.ค.)
Bangkok Iron & Steel Co., Ltd.	๑๐,๗๕๐	๓๕,๖๗๐	๑๕,๖๐๐	๙,๑๒๐
Bangkok Steel Industry Co., Ltd.	๑๑,๗๕๐	๑,๕๕๐	๑๑,๔๗๐	๑,๗๕๐
Union Metal Co., Ltd.	๒๓,๖๕๐	๒๗,๗๒๐	๒๘,๐๖๐	๑๗,๐๗๐
Muang Thai Lek Klar Co., Ltd.	๑๗,๗๕๐	๑๘,๖๕๐	๑๙,๓๕๐	๒๐,๙๕๐
Chonviriya Co., Ltd.	๙,๘๓๐	๒,๐๕๐	๑๗,๖๕๐	๑๓,๒๖๐
Bangna Mechanical Work Co., Ltd.	๑๖,๐๕๐	๑๖,๖๐๐	๑๘,๑๘๐	๙,๘๒๐
Mayer (Thailand) Co., Ltd.	๖,๕๐๐	๒,๒๑๐	๘,๗๖๐	๔,๗๕๐
Metro Co., Ltd.	-	๑,๙๙๐	๒๒,๒๘๐	๗,๗๗๐
Sahaviriya Steel Work Co., Ltd.	๒๙,๒๕๐	๓๑,๗๕๐	๑๙,๙๗๐	๑๙,๔๒๐
Sahabhand Lek Thai Co., Ltd.	๓,๕๕๐	๒๒,๘๕๐	๒๖,๕๐๐	๒๑,๕๙๐
Boriboon Panich Co., Ltd.	๓๘๐	๑,๙๒๐	๒๒,๓๘๐	-
Pan International Co., Ltd.	-	๓,๗๑๐	๓,๕๖๐	๒๖,๗๒๐
Parawinsor Co., Ltd.	-	-	๔,๐๕๐	๑๓,๕๐๐
Others	๓๖,๕๒๐	๗๖,๐๒๐	๕๙,๐๖๐	๘๓,๖๙๐
รวม	๑๖๕,๙๐๐	๒๔๒,๗๒๐	๒๗๖,๗๒๐	๒๕๙,๕๐๐

ที่มา: Siam Ferro Industry Co., Ltd.

ส่วนเศษเหล็กชนิดรี (Re-Rolled Scrap) ที่สามารถหาได้จากภายในประเทศ นั้นส่วนใหญ่ได้มาจากเหล็กทรงรูปไฟที่ไม่ใช่แล้วและเหล็กแผ่นต่อเรือที่ไค้จากการรีหรือเรือเก่าหรือเรือที่อับปาง (ship plate) ซึ่งเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีผู้ก่อตั้งบริษัทเพื่อทำการถอดชิ้นส่วนของเรืออับปางที่ศรีราชาแต่ก็ไม่สามารถที่จะแยกชิ้นส่วนของเรือออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดความรู้ (Know-How) และประสบการณ์ในการแยกชิ้นส่วนของเรือ นอกจากนี้โรงงานอุตสาหกรรมซึ่งเป็นผู้ผลิตเหล็กรีซึ่งรายใหญ่ก็ได้เคยพิจารณาถึงโครงการแยกชิ้นส่วนของเรือเก่าหรือเรือที่อับปาง ซึ่งจะให้ปริมาณเศษเหล็ก ๒๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี แต่อย่างไรก็ตามบริษัทก็ไม่มีแผนงานที่แน่นอนแสดงว่าบริษัทไม่ได้สนใจกับโครงการนี้อย่างจริงจัง

ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า ผู้ผลิตเหล็กรีซึ่งรายใหญ่ในประเทศไทยยังคงจะต้องนำเข้าเศษเหล็กชนิดรี (Re-Rolled Scrap) จากต่างประเทศเกือบทั้งหมดอยู่อย่างเดิม โดยเศษเหล็กที่นำเข้านี้ส่วนใหญ่จะเป็นแผ่นเหล็กหนาที่ไม่สมบูรณ์พอที่จะใช้ในสภาพแผ่นเหล็ก (Cobble plate) ซึ่งมีราคานำเข้าเมื่อรวมภาษีและค่าใช้จ่ายแล้วเฉลี่ยประมาณตันละ ๓,๓๖๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ตันละ ๓,๕๕๕ บาทในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และตันละ ๓,๕๕๒ บาทในปี พ.ศ. ๒๕๒๒^๑

จากการศึกษาราคาเศษเหล็กชนิดรีในอดีตและจากการคาดคะเนราคาเศษเหล็กนำเข้าของบริษัทสยามเฟอโรอินดัสตรี จำกัด พอที่จะคาดคะเนได้ว่าราคาเศษเหล็กชนิดรีโดยเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ควรจะเป็นตันละ ๔,๔๑๐ บาท และมีอัตราการขึ้นร้อยละ ๗ ต่อปี

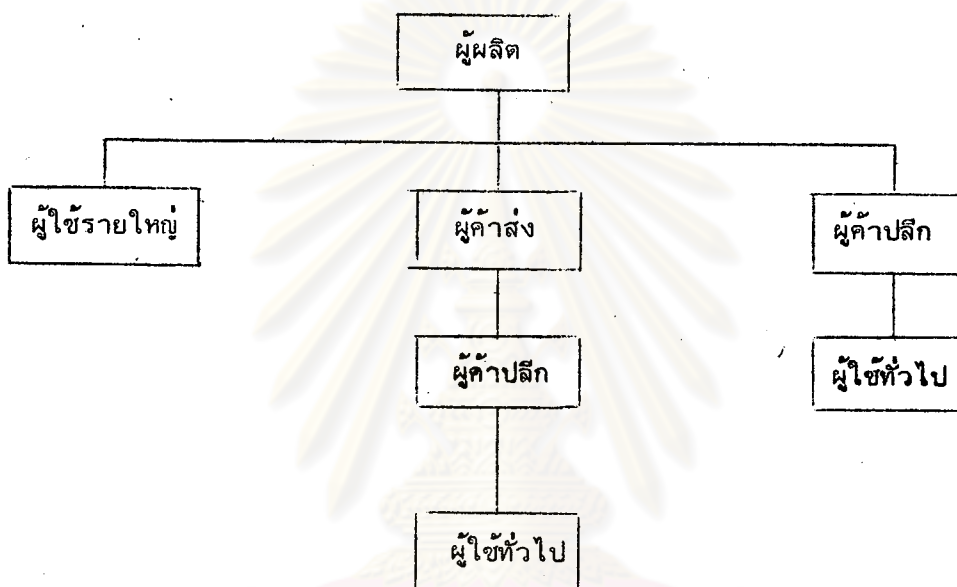
การจำหน่าย

ในปัจจุบัน เหล็กรีซึ่งผลิตได้ภายในประเทศทั้งหมดจำหน่ายให้แก่ตลาดภายในประเทศ ดังนั้นจึงจะทำการศึกษาการจำหน่ายเฉพาะตลาดภายในประเทศเท่านั้น

ในการจำหน่ายเหล็กรีซึ่งรายใหญ่เอง ซึ่งผู้ผลิตมักจะจำหน่ายให้แก่ ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก และผู้ใช้รายใหญ่เอง ดังแสดงไว้ในแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑

แสดงช่องทางการจำหน่ายเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศ

การจำหน่ายเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศโดยทั่วไปผู้จำหน่ายมักจะให้เครดิตแก่ผู้ซื้อประมาณ ๒ เดือน เนื่องจากผู้ซื้อส่วนใหญ่คือผู้รับเหมาก่อสร้างซึ่งมักจะไม่สามารถซื้อด้วยเงินสดได้ เพราะในการรับเหมาก่อสร้างนั้นผู้รับเหมาจะได้รับเงินค่าก่อสร้างก็ต่อเมื่อได้ทำงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาเป็นงวด ๆ ไป

การแข่งขัน

การแข่งขันในอุตสาหกรรมเหล็กรีดซ้ำอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

๑. การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันภายในประเทศ
๒. การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตเหล็กรีดซ้ำกับผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมภายในประเทศ

๑. การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันภายในประเทศมีค่อนข้างสูง เนื่องจากในปัจจุบันมีโรงงานผลิตเหล็กรีดซ้ำอยู่ถึง ๕๓ โรงงาน ในการแข่งขันกันนั้น ส่วนใหญ่จะไม่แข่งขันกันในด้านราคาโดยตรง แต่มักจะแข่งขันกันในด้านกาให้เครดิตแก่ผู้ซื้อ โรงงานต่าง ๆ เหล่านี้พยายามที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานและเครื่องจักรเพื่อลดต้นทุนการผลิตของตนลง เหตุที่โรงงานต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ค่อยจะมีการแข่งขันกันในด้านราคาโดยตรงเพราะอุตสาหกรรมนี้ในปัจจุบัน ผู้ผลิตรายใหม่ไม่สามารถที่จะเข้ามาในอุตสาหกรรมนี้ได้ เนื่องจากถูกห้ามโดยทางราชการ

๒. การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตเหล็กรีดซ้ำกับผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมภายในประเทศ ในปัจจุบันมีผู้น้อย เนื่องจากปริมาณการผลิตเหล็กเส้นทั้งหมดภายในประเทศในปัจจุบันยังมีน้อยกว่าปริมาณความต้องการใช้ในประเทศ กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๒ มีปริมาณการผลิตเหล็กเส้นภายในประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ ๕๓๒,๔๔๐ ตัน ในขณะที่ปริมาณการใช้เหล็กเส้นภายในประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ ๕๕๓,๐๐๐ ตัน นอกจากนั้น เหล็กรีดซ้ำยังมีราคาต่ำกว่าเหล็กเส้นกลมประมาณร้อยละ ๑๐ อีกด้วย^๑

ราคา

ราคาเหล็กรีดซ้ำในอดีตมีการเคลื่อนไหวในอัตราที่ไม่แน่นอน กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๕ ราคาเหล็กรีดซ้ำเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕.๕๒ ต่อปี แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ราคาได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยถึงประมาณร้อยละ ๗๐.๓๒ ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากได้เกิดการขาดแคลนเหล็กและวิกฤตการณ์ของน้ำมันทั่วโลก นอกจากนั้นยังเกิดการกักตุนเหล็กเส้นขึ้นภายในประเทศอีกด้วย ดังนั้นเพื่อผ่อนคลายความเดือดร้อนของผู้บริโภครัฐบาลจึงต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือโดยการประกาศควบคุมราคาขายส่งและขายปลีก เหล็กเส้นพร้อมทั้งให้แจ้งปริมาณและสถานที่เก็บตลอดจนห้ามการส่งออกเหล็กเส้น

^๑จากการสอบถามบริษัทผู้ผลิต บริษัทรับเหมาก่อสร้างและสำนักงานมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม

จากการใช้มาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมราคาเหล็กเส้นของรัฐบาล ทำให้ราคาเหล็กรีดซ้ำซึ่งสูงขึ้นมากในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และต้นปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ลดลง ประกอบกับในระยะเวลาเดียวกันนั้นได้มีโรงงานผลิตเหล็กรีดซ้ำเพิ่มขึ้นอีกหลายโรงงานทำให้เหล็กรีดซ้ำมีกำลังการผลิตเกินความต้องการมาก ราคาเหล็กรีดซ้ำจึงได้ลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๒๑ ราคาจึงได้เริ่มสูงขึ้นบ้างเล็กน้อย และต่อมาเมื่อกระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศยกเลิกการควบคุมราคาขายปลีกเหล็กเส้นในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ราคาเหล็กรีดซ้ำจึงได้เพิ่มสูงขึ้นมากดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๕

ตารางที่ ๓.๕

แสดงความเคลื่อนไหวของราคาเหล็กรีดซ้ำจากโรงงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๒

(หน่วย:บาท)

พ.ศ.	เหล็กรีดซ้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง	
	๙ มิลลิเมตร	๑๒ มิลลิเมตร
๒๕๑๗	๖,๐๐๖	๕,๗๑๕
๒๕๑๘	๕,๖๔๗	๕,๕๙๓
๒๕๑๙	๕,๖๑๐	๕,๕๘๘
๒๕๒๐	๕,๕๘๘	๕,๕๐๐
๒๕๒๑	๕,๖๑๙	๕,๕๑๒
๒๕๒๒	๖,๕๔๑	๖,๒๗๖

ที่มา: คำนวณจากราคาขายปลีกของกองควบคุมราคา กรมการค้าภายใน โดยใช้หลักเกณฑ์การควบคุมราคาขั้นสูงของเหล็กเส้นจากโรงงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตารางที่ ๓.๕ แสดงให้เห็นราคาเหล็กรีดซ้ำในอดีตขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙ และ ๑๒ มิลลิเมตร มีราคาขึ้นในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒ ต่อปี จากการที่ราคาเหล็กเส้นในอดีตไม่เป็นไปตามสภาพอุปสงค์ และอุปทานที่แท้จริง อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้มาตรการต่าง ๆ ของทางราชการ ดังนั้นในการคาดคะเนราคาเหล็กเส้นรีดซ้ำในอนาคตจึงไม่อาจที่จะดูแนวโน้มในอดีตได้ แต่จากการคาดคะเนราคาของบริษัทสยามเฟอโรอินดัสตรีจำกัด คาดว่าราคาขายจากโรงงานของเหล็กรีดซ้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙, ๑๒ และ ๑๕ มิลลิเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จะมีราคาประมาณตันละ ๗,๖๒๙ บาท ๗,๓๑๙ บาท และ ๖,๘๔๕ บาท ตามลำดับ และมีอัตราการขึ้นร้อยละ ๘ ต่อปี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เหล็กเส้นกลม (Round Bars)

ในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๐ โรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมสามารถที่จะผลิตเหล็กเส้นกลมขนาดใดก็ได้ตามความต้องการของตลาดในขณะนั้น ๆ แต่หลังจากที่พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต เหล็กเส้นกลมมีผลใช้บังคับในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ แล้ว เมื่อผู้ผลิตจะผลิตเหล็กเส้นกลมขนาดใด ผู้ผลิตจะต้องไปขออนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อนและหลังจากที่ทางสำนักงานฯ อนุญาตให้ผลิตได้ ผู้ผลิตจึงจะสามารถผลิตเหล็กเส้นกลมขนาดนั้น ๆ ได้

อุปทาน (Supply)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีโรงงานผลิตเหล็กเส้นกลม (Round Bars) อยู่ ๖ โรงงาน มีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น ๖๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๖

ตารางที่ ๓.๖

แสดงอุปทานของเหล็กเส้นกลมในปี พ.ศ. ๒๕๒๒

(หน่วย: ตัน/ปี)

ลำดับที่	ผลิต	กำลังการผลิต ของเตาหลอม	กำลังการผลิต ของเครื่องรีด
๑	บริษัท เหล็กสยาม จำกัด	๑๔๕,๐๐๐	๑๖๘,๐๐๐
๒	บริษัท จี เอส สตีล จำกัด	๑๔๔,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๓	บริษัท โรงงานเหล็กกรุงเทพ จำกัด	๑๓๒,๐๐๐	๑๔๒,๐๐๐
๔	บริษัท กรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด	๑๑๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐
๕	บริษัท เหล็กไทย-อินเดียน จำกัด	๔๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๖	บริษัท ไทยพัฒนา จำกัด	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐
	รวม	๖๐๐,๐๐๐	๖๔๔,๐๐๐

ที่มา: แผนกสินค้าเหล็กสำนักงานขายกลางบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด

อุปทานของเหล็กเส้นกลมในอนาคตคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าในปัจจุบัน เนื่องจากอุปทานของเหล็กรีดขำในอนาคตคาดว่าจะไม่เพิ่มขึ้นหรือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย เพราะประสบปัญหาในเรื่องคุณภาพของเหล็กรีดขำ นอกจากนี้โรงงานผลิตเหล็กรีดขำยังไม่สามารถที่จะตั้งหรือขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นอีกด้วย แต่โรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมนั้น นอกจากจะไม่มีปัญหาในเรื่องคุณภาพของเหล็กเส้นกลมแล้ว ยังมีผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมบางรายได้ยื่นขออนุญาตตั้งและขยายโรงงานก่อนที่จะกระทรวงอุตสาหกรรมจะประกาศนโยบายระงับการตั้งและขยายโรงงานผลิตเหล็กเส้นภายในประเทศเป็นการชั่วคราวเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ อีกด้วย ดังนี้

๑. บริษัทเหล็กสยามจำกัด จะเพิ่มกำลังการผลิตของเตาหลอมขึ้นอีก ๘๕,๐๐๐ ตัน/ปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๒๔
 ๒. บริษัทกรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด จะขยายกำลังการผลิตของเตาหลอมจาก ๑๑๐,๐๐๐ ตัน/ปี เป็น ๒๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และพร้อมกันนี้ก็จะได้เปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมเครื่องรีดใหม่กำลังการผลิตถึง ๑๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี
 ๓. บริษัทกรุงเทพบริการอุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งเป็นผู้สั่ง Billets จากไต้หวันเข้ามาเพื่อผลิตเหล็กลวดนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ บริษัทได้ซื้อเตาหลอมไฟฟ้ามา ๒ เตา ขนาด ๒๐ ตัน และ ๑๕ ตัน แต่ไม่สามารถที่จะติดตั้งเครื่องจักรได้ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาในเรื่องสถานที่ตั้งของโรงงาน ทำให้ต้องเลื่อนระยะเวลาของการติดตั้งเครื่องจักรออกไป ซึ่งคาดว่าจะติดตั้งแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๒๔
- ฉะนั้นกำลังการผลิตของเตาหลอมของโรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมในอนาคตคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๘๒๕,๐๐๐ ตัน/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๗

ตารางที่ ๓.๗

แสดงกำลังการผลิตของเตาหลอมของโรงงานผลิตเหล็กเส้นกลม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๖

(หน่วย: พันตัน)

ผู้ผลิต	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖
บริษัท เหล็กสยาม จำกัด	๑๔๕	๒๐๙	๒๓๐	๒๓๐	๒๓๐
บริษัท จี เอส สตีล จำกัด	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔
บริษัท โรงงานเหล็กกรุงเทพ จำกัด	๑๓๒	๑๓๒	๑๓๒	๑๓๒	๑๓๒
บริษัท กรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด	๑๑๐	๑๑๐	๑๑๐	๒๐๐	๒๕๐
บริษัท เหล็กไทย-อินเดีย จำกัด	๔๕	๔๕	๔๕	๔๕	๔๕
บริษัท ไทยพัฒนา จำกัด	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔
บริษัท กรุงเทพบริการอุตสาหกรรม จำกัด	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐
รวม	๖๐๐	๐๐๔	๖๘๕	๘๗๕	๙๒๕

ที่มา: Siam Ferro Industry Co., Ltd.

อุปสงค์ (Demand)

อุปสงค์ของเหล็กเส้นกลม (Round Bars) ภายในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ กล่าวได้ว่าเป็นผลผลิตภายในประเทศทั้งสิ้น แม้ว่าจะมีการนำเข้าเหล็กเส้นจากต่างประเทศในช่วงระยะเวลาดังกล่าวอยู่บ้างเล็กน้อย กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ มีการนำเข้าเหล็กเส้นเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘๒ ของปริมาณการผลิตเหล็กเส้นภายในประเทศ แต่เหล็กเส้นที่นำเข้าก็เป็นเหล็กเส้นขนาดใหญ่ ซึ่งไม่สามารถผลิตได้ภายในประเทศเกือบทั้งหมด เพื่อใช้ในสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ที่ต้องรับน้ำหนักมาก ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมภายในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ เป็นผลผลิตภายในประเทศทั้งสิ้น และมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๔.๙๔ ต่อปี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๘

ตารางที่ ๓.๘

แสดงอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒

พ.ศ.	ปริมาณการผลิต (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
๒๕๑๘	๑๒๗,๒๐๐	-
๒๕๑๙	๑๓๕,๓๐๐	+๖.๓๗
๒๕๒๐	๑๔๗,๕๐๐	+๘.๙๔
๒๕๒๑	๒๑๓,๓๐๐	+๔๕.๗๑
๒๕๒๒	๒๑๒,๗๐๐	-๐.๒๘

ที่มา: แผนกสินค้าเหล็กสำนักงานขายกลางบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด

จากตารางที่ ๓.๘ จะเห็นได้ว่าปริมาณการผลิตเหล็กเส้นกลมในปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๐ เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ถึงร้อยละ ๔๕.๗๑ ทั้งนี้เนื่องมาจากทางราชการได้ประกาศว่าจะให้มาตรฐานเหล็กรีดซ้ำมีผลใช้บังคับในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถ้าหากมาตรฐานนี้มีผลใช้บังคับจริงก็จะทำให้โรงงานผลิตเหล็กรีดซ้ำหลายแห่งต้องปิดตัวลง ซึ่งจะทำให้ปริมาณการผลิตเหล็กเส้นลดลงมาก ดังนั้นโรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมจึงได้เพิ่มปริมาณการผลิตขึ้นถึงร้อยละ ๔๕.๗๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาที่ทางราชการกำหนดไว้ว่าจะให้มาตรฐานเหล็กรีดซ้ำมีผลใช้บังคับก็ได้มีการยืดระยะเวลาออกไปเป็นต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำให้โรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมเกิดความไม่มั่นใจ ประกอบกับในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โรงงานดังกล่าวได้เพิ่มปริมาณการผลิตขึ้นมา ฉะนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ปริมาณการผลิตเหล็กเส้นกลมจึงได้ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ร้อยละ ๐.๒๘

สำหรับอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมในอนาคตนั้น จากการศึกษาอัตราการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์เหล็กเส้นกลมในอดีตตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ พบว่า มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๔.๕๔ ต่อปี อัตราการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ดังกล่าว เป็นอัตราที่สูงกว่าปกติเนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ อุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๔.๗๑ แต่จากการคาดคะเนอุปสงค์เหล็กเส้นกลมในอนาคตของแผนกสินค้าเหล็กสำนักงานขายกลางบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด คาดว่า อุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมในอนาคตจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๘ ต่อปี นอกจากนั้นจากการศึกษาอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งเป็นปีที่อุปสงค์เพิ่มขึ้นมากผิดปกติ ปรากฏว่าอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๗.๖๖ ต่อปี ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่าอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมในอนาคตจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๘ ต่อปี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๙

ตารางที่ ๓.๙

แสดงอุปสงค์ของเหล็กเส้นกลมภายในประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๓

(หน่วย: ตัน)

พ.ศ.	อุปสงค์ของเหล็กเส้นกลม
๒๕๒๔	๒๔๘, ๐๙๓
๒๕๒๕	๒๖๗, ๙๔๐
๒๕๒๖	๒๘๙, ๓๗๕
๒๕๒๗	๓๑๒, ๕๒๕
๒๕๒๘	๓๓๗, ๕๒๗
๒๕๒๙	๓๖๔, ๕๒๙
๒๕๓๐	๓๙๓, ๖๙๑
๒๕๓๑	๔๒๕, ๑๘๖
๒๕๓๒	๔๕๙, ๒๐๑
๒๕๓๓	๔๙๕, ๙๓๗

จากการคาดคะเนความต้องการใช้เหล็กเส้นกลมในตารางที่ ๓.๕ กำลังการผลิตเหล็กเส้นกลมรวมภายในประเทศในปัจจุบัน สามารถที่จะสนอง ความต้องการใช้ได้เพียงพอจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยใช้สมมติฐานให้ปริมาณการผลิตจริงของแต่ละโรงงานในตารางที่ ๓.๗ สามารถทำงานได้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของกำลังการผลิต

วัตถุดิบ (Raw Material)

วัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการผลิตเหล็กเส้นกลมได้แก่ เศษเหล็กทั่วไป (Scrap) เช่น เศษเหล็กที่ได้จากการรี้อาคาร เศษตะปู เศษเหล็กจากตัวถังรถยนต์ ฯลฯ เศษเหล็กเหล่านี้ส่วนใหญ่สามารถหาได้ภายในประเทศ กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ ผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมภายในประเทศสามารถหาเศษเหล็กทั่วไป (Scrap) จากภายในประเทศได้เฉลี่ยประมาณร้อยละ ๗๘ ของปริมาณการใช้ในแต่ละปี และนำเข้าจากต่างประเทศเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒๒ ของปริมาณการใช้ในแต่ละปี ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๑๐

ตารางที่ ๓.๑๐

แสดงปริมาณการใช้เศษเหล็กทั่วไปของโรงงานผลิตเหล็กเส้นที่ใช้เตาหลอมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ (หน่วย: ตัน)

ปริมาณการใช้	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	เฉลี่ย
เศษเหล็กในประเทศ	๑๗๑,๐๐๐	๒๑๙,๐๐๐	๓๐๕,๐๐๐	๓๓๔,๐๐๐	๔๒๔,๐๐๐	๒๙๐,๖๐๐
เศษเหล็กต่างประเทศ	๑๐๐,๙๓๐	๕๖,๓๘๐	๑๒๐,๐๕๐	๓๙,๘๙๐	๑๐๒,๐๐๐*	๘๓,๘๕๐
รวม	๒๗๑,๙๓๐	๒๗๕,๓๘๐	๔๒๕,๐๕๐	๓๗๓,๘๙๐	๕๒๖,๐๐๐	๓๗๔,๔๕๐

ที่มา: Siam Ferro Industry Co., Ltd.

*แผนกสินค้าเหล็ก สำนักงานขายกลางบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด

เหตุที่เศษเหล็กประเภทนี้มีปริมาณนำเข้าน้อยเพราะโรงงานผลิตเหล็กเส้นที่ใช้เตาหลอมไฟฟ้าสามารถซื้อเศษเหล็กประเภทนี้ภายในประเทศได้ในราคาถูกกว่าการสั่งซื้อจากต่างประเทศ กล่าวคือในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๒ ผู้ผลิตสามารถหาซื้อเศษเหล็กภายในประเทศได้ในราคาเฉลี่ยประมาณตันละ ๑,๕๘๒, ๑,๗๐๐ และ ๑,๘๖๓ บาทตามลำดับ ในขณะที่ราคาเศษเหล็กนำเข้าเมื่อรวมภาษีและค่าใช้จ่ายแล้วเฉลี่ยประมาณตันละ ๒,๑๓๒, ๒,๒๕๕ และ ๒,๒๕๕ บาทตามลำดับ^๑ ดังนั้นราคาเศษเหล็กโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักระหว่างเศษเหล็กภายในประเทศกับเศษเหล็กนำเข้าจะมีราคาเฉลี่ยประมาณตันละ ๑,๗๐๓, ๑,๘๒๒ และ ๑,๙๕๐ บาท ตามลำดับ และมีอัตราการขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๗ ต่อปี

ในการซื้อขายเศษเหล็กภายในประเทศนั้น โดยปกติผู้เก็บเศษเหล็กจากโรงงานอุตสาหกรรมและผู้เก็บเศษเหล็กรายย่อยทั่วไป จะส่งเศษเหล็กที่เก็บได้ไปยังโกดังของผู้ค้าเศษเหล็กรายใหญ่ ซึ่งมีอยู่ ๕ ราย ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวกที่ ๑ ผู้ค้าเศษเหล็กรายใหญ่เหล่านี้จะแยกชนิดและเก็บเศษเหล็กไว้ตามเกรดของมันเพื่อให้พร้อมสำหรับการส่งไปให้แก่ผู้ผลิตเหล็กเส้นที่ใช้เตาหลอมไฟฟ้าต่อไป แต่ในบางครั้งผู้ค้าเศษเหล็กรายใหญ่อาจจะส่งเศษเหล็กที่เก็บจากโรงงานอุตสาหกรรม หรือผู้เก็บเศษเหล็กรายย่อยทั่วไปตรงไปให้กับผู้ผลิตเหล็กเส้นที่ใช้เตาหลอมไฟฟ้าเลย โดยในการสั่งซื้อเศษเหล็กนี้ผู้ซื้อโดยทั่วไป มักจะได้รับเครดิตประมาณ ๑ เดือน^๒

ส่วนความต้องการเศษเหล็กภายในประเทศในอนาคตนั้นขึ้นอยู่กับการขยายตัวของโรงงานผลิตเหล็กเส้นที่ใช้เตาหลอม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ค้าเศษเหล็กรายใหญ่พอที่จะสรุปได้ว่าความต้องการเศษเหล็กทั่วไปภายในประเทศจะสูงขึ้นในอนาคต เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาความต้องการเศษเหล็กทั่วไปนี้ไม่เคยลดลงเลยจากปีต่อปี ผู้ค้าเศษเหล็กรายใหญ่ได้ประมาณว่าจำนวนเศษเหล็กที่ต้องการภายในประเทศจะมีอัตราสูงขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ต่อปี สำหรับใน ๕ ปีข้างหน้า ส่วนในด้านราคาของเศษเหล็กโดยเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งจากการศึกษาราคาเศษเหล็กในอดีตและจากการคาดคะเนราคาของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คาดว่าเศษเหล็กจะมีราคาเฉลี่ยตันละ ๒,๒๓๓ บาท และมีอัตราการขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๗ ต่อปี

^๑Siam Ferro Industry Co., Ltd.

^๒จากการสอบถามบริษัทผู้ค้าเศษเหล็กรายใหญ่

ในด้านเศษเหล็กทั่วไป (Scrap) ที่นำเข้าจากต่างประเทศนั้นส่วนใหญ่สิ่งมาจากออสเตรเลีย

สหรัฐอเมริกาและฮ่องกง ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๑๑

ตารางที่ ๓.๑๑

จำนวนเศษเหล็กที่สั่งเข้าของผู้ผลิตเหล็กเส้นโดยใช้เตาหลอมไฟฟ้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ (หน่วย:ตัน)

ผู้สั่งเข้า	สั่งจากประเทศ	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒ (มค.-สค.)
บริษัท เหล็กสยาม จำกัด	ออสเตรเลีย	๗๔,๐๘๐	๔๐,๘๐๐	๘๕,๒๐๐	๒๒,๐๐๐	๒๑,๗๔๐
	ฮ่องกง			๖,๐๐๐	๒,๗๐๐	๑,๘๐๐
	รวม	๗๔,๐๘๐	๔๐,๘๐๐	๙๑,๒๐๐	๒๔,๗๐๐	๒๓,๕๔๐
บริษัท ซี เอส สตีล จำกัด	ออสเตรเลีย	๒๖,๘๕๐	๑๕,๕๘๐	๕,๕๖๐	-	-
	ฮ่องกง			๙,๕๐๐	๔,๕๐๐	๒๒,๙๐๐
	รวม	๒๖,๘๕๐	๑๕,๕๘๐	๑๕,๐๖๐	๔,๕๐๐	๒๒,๙๐๐
บริษัท โรงงาน เหล็กกรุงเทพ จำกัด	สหรัฐอเมริกา	-	-	-	-	๑๖,๐๐๐
	ฮ่องกง	-	-	๖,๘๐๐	๑๐,๗๘๐	๕๑๐
	รวม	-	-	๖,๘๐๐	๑๐,๗๘๐	๑๖,๕๑๐
บริษัท กรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด	สหรัฐอเมริกา	-	-	๓,๑๘๐	-	๑๕,๓๘๐
	ฮ่องกง	-	-	๓,๘๑๐	-	๓,๕๒๐
	รวม	-	-	๖,๙๙๐	-	๑๘,๙๐๐
รวม		๑๐๐,๙๓๐	๕๖,๓๘๐	๑๒๐,๐๕๐	๓๙,๘๘๐	๘๑,๖๕๐

ที่มา : Siam Ferro Industry Co., Ltd.

ในการผลิตเหล็กเส้นกลมนั้น นอกจากจะต้องใช้เศษเหล็กซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญแล้วยังจะต้องใช้วัตถุดิบอื่น ๆ อีกหลายชนิดเพื่อช่วยในการปรับคุณภาพของเศษเหล็กให้ได้มาตรฐานตามที่ต้องการ ซึ่งอาจจะแบ่งออกได้เป็นดังนี้คือ^๑

๑. วัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ภายในประเทศ ได้แก่ ปูนขาว (Lime) แร่ฟลูออไรท์ (Flourite) ดินโดโลไมต์ (Dolomite) เฟอร์โรแมงกานีส (Ferro Managanese) แร่เหล็ก (Iron Ore) แบบหล่อแท่งเหล็กและอิฐทนไฟ วัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ภายในประเทศ มีมูลค่าประมาณร้อยละ ๓๕ ของมูลค่าวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมด (ไม่รวมเศษเหล็ก)

๒. วัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์จากต่างประเทศ ได้แก่ พงถ่านโคก (Coke breeze) แมกนีเซียม (Magnesium) เฟอร์โรซิลิคอน (Ferro silicon) แท่งถ่านแกรไฟท์ (Graphite Electrode) อิฐทนไฟผาและผนังเตา น้ำมันเตาและลูกรีด วัตถุดิบ และวัสดุอุปกรณ์จากต่างประเทศมีมูลค่าประมาณร้อยละ ๖๕ ของมูลค่าวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมด (ไม่รวมเศษเหล็ก)

การจำหน่าย

ในปัจจุบันเหล็กเส้นกลมที่ผลิตขึ้นภายในประเทศเกือบทั้งหมด จำหน่ายให้แก่ตลาดภายในประเทศ มีการส่งออกไปขายต่างประเทศน้อยมาก โดยในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา มีการส่งออกเหล็กเส้นออกไปขายต่างประเทศเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๐.๐๕ ของปริมาณการผลิตต่อปี และการส่งออกนี้ก็มักจะเป็นการส่งออกในรูปของการให้ความช่วยเหลือหรือไม่ว่าก็เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศนั้น ๆ ไม่มีการส่งออกเพื่อการค้าโดยตรง เนื่องจากรัฐบาลได้ควบคุมการส่งออก ดังนั้นจึงจะทำการศึกษาการจำหน่ายเฉพาะตลาดภายในประเทศเท่านั้น

^๑ กองวิจัยสินค้าและการตลาด กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, รายงานผลการศึกษาวิจัยเหล็กเส้น พฤศจิกายน ๒๕๒๑ หน้า ๑๖

I16409642

ในการจำหน่ายเหล็กเส้นกลมของผู้ผลิตในประเทศ อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

๑. ผู้ผลิตจำหน่ายผ่านตัวแทนจำหน่าย

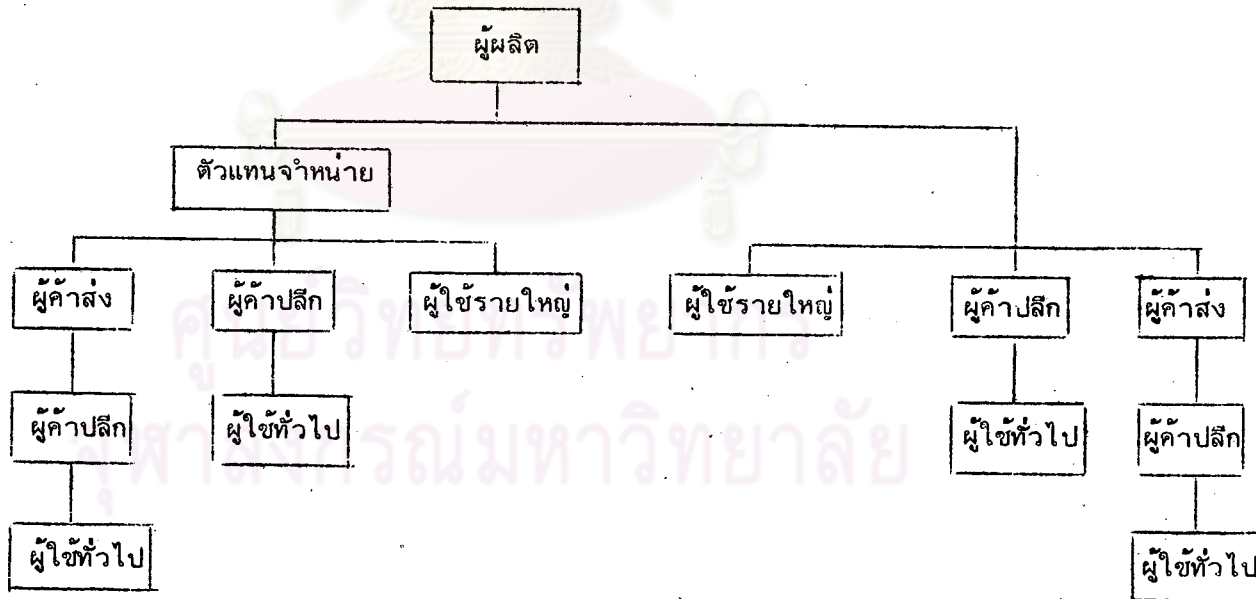
ผู้ผลิตที่จำหน่ายโดยวิธีนี้เป็นผู้ผลิตขนาดใหญ่ เช่น บริษัทเหล็กสยาม จำกัด จำหน่ายผ่านสำนักงานขายกลางบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด บริษัท จี เอส สตีล จำกัด จำหน่ายผ่านตัวแทน ๓ ราย คือ บริษัท มิตซูบิชิ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท คาวาไซ คอร์ปอเรชั่น จำกัด และห้างหุ้นส่วน สียงค์ ตัวแทนจำหน่ายเหล่านี้จะจำหน่ายให้แก่ผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีกและผู้ใช้รายใหญ่ต่อไป

๒. ผู้ผลิตจำหน่ายโดยตรง

ผู้ผลิตรายอื่น ๆ ที่มีขนาดการผลิตไม่ใหญ่นัก มักจะจำหน่ายให้กับผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก และผู้ใช้รายใหญ่เอง ทำให้การจำหน่ายอยู่ในสภาพคล่องตัวพอสมควร ดังแสดงไว้ในแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒

แสดงการจำหน่ายเหล็กเส้นกลมภายในประเทศ

ลักษณะการจำหน่ายเหล็กเส้นกลมโดยทั่วไป คล้ายกับลักษณะการจำหน่ายเหล็กรีดซ้ำ คือ ผู้จำหน่ายมักจะให้เครดิตแก่ผู้ซื้อประมาณ ๒ เดือน เพราะเหล็กเส้นทั้ง ๒ ชนิดมีรูปร่างลักษณะคล้ายกันและสามารถใช้แทนกันได้ในงานก่อสร้างโดยทั่ว ๆ ไป

การแข่งขัน

ในปัจจุบันการแข่งขันระหว่างเหล็กเส้นนำเข้ากับเหล็กเส้นที่ผลิตได้ภายในประเทศแทนที่จะไม่มีเนื่องจากเหล็กเส้นที่นำเข้ามีปริมาณน้อยมาก เมื่อเทียบกับปริมาณการผลิตเหล็กเส้นในประเทศ กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๒ มีการนำเหล็กเส้นเข้ามาจากต่างประเทศเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๐.๘๒ ของปริมาณการผลิตต่อปี นอกจากนั้นเหล็กเส้นที่นำเข้าส่วนใหญ่ก็เป็นเหล็กเส้นขนาดใหญ่ ซึ่งประเทศไทยไม่ได้ทำการผลิต

ดังนั้นการแข่งขันในอุตสาหกรรมเหล็กเส้นกลมอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมเหล็กรีดซ้ำ คือ

๑. การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันภายในประเทศ
 ๒. การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมกับผู้ผลิตเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศ
๑. การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันภายในประเทศ มีอยู่ไม่มากนัก เนื่องจากในปัจจุบันมีโรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมภายในประเทศเพียง ๖ โรงงาน นอกจากนั้นโรงงานทั้ง ๖ แห่งก็ยังมีตลาดสำหรับจำหน่ายสินค้าของตนอยู่ค่อนข้างแน่นอนอีกด้วย
๒. การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมกับผู้ผลิตเหล็กรีดซ้ำภายในประเทศ ในปัจจุบันมีไม่มากนัก เนื่องจากปริมาณการผลิตเหล็กเส้นทั้งหมดยังมีน้อยกว่าปริมาณความต้องการ แต่ในอนาคตคาดว่าจะมีการแข่งขันกันมากขึ้น เพราะโรงงานผลิตเหล็กเส้นกลมหลายแห่งมีโครงการที่จะขยายกำลังการผลิตและบางแห่งที่เคยผลิตเหล็กหลายชนิดก็หันมาผลิตเฉพาะเหล็กเส้นเพียงอย่างเดียว ส่วนโรงงานผลิตเหล็กเส้นรีดซ้ำแทบที่จะไม่มีโครงการขยายกำลังการผลิตเลย ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงงานเหล่านี้กำลังประสบปัญหาในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มักจะไม่ได้มาตรฐาน เศษเหล็กที่ใช้ก็หาได้ยากและมีราคาแพงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นถ้าเหตุการณ์ยังคงเป็นไปอย่างนี้แล้ว ในอนาคตผู้ผลิตเหล็กรีดซ้ำคงจะต้องเสียส่วนร่วมในตลาด (Market share) ของตนบางส่วนไปให้แก่ผู้ผลิตเหล็กเส้นกลมอย่างแน่นอน

ราคา

ราคาของเหล็กเส้นกลมจากโรงงานมีความเคลื่อนไหว เช่นเดียวกับราคาของเหล็กรีด
 ข้ำ กล่าวคือ มีความเคลื่อนไหวน้อยมากในระยะปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๕ และมีความเคลื่อนไหว
 เพิ่มขึ้นมากในปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๗ จนทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาควบคุมราคาและใช้มาตรการอื่น ๆ
 อีกเช่น การควบคุมการส่งออก ซึ่งยังคงมีผลใช้บังคับมาจนถึงในปัจจุบัน ราคาเหล็กเส้นกลมจึงได้
 ลดลงมาเรื่อย ๆ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๒๑ ราคาจึงได้เริ่มสูงขึ้นบ้างเล็กน้อย และมาสูงขึ้นมาก
 ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๑๒

ตารางที่ ๓.๑๒

แสดงความเคลื่อนไหวของราคาเหล็กเส้นกลมจากโรงงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๒๒
 (หน่วย:บาท/ตัน)

พ.ศ.	ราคาจากโรงงานของเหล็กเส้นกลม		
	ขนาด ๘ มิลลิเมตร	ขนาด ๑๒ มิลลิเมตร	ขนาด ๑๕-๑๘ มิลลิเมตร
๒๕๑๘	๖,๒๑๑	๖,๐๔๒	๕,๗๒๗
๒๕๑๙	๖,๑๗๑	๖,๑๔๗	๖,๑๘๑
๒๕๒๐	๖,๑๔๗	๖,๐๕๐	๕,๖๖๓
๒๕๒๑	๖,๑๘๑	๖,๐๖๓	๕,๖๗๑
๒๕๒๒	๗,๑๔๕	๖,๙๐๓	๖,๕๕๖

ที่มา: คำนวณจากราคาขายปลีกของกองควบคุมราคา กรมการค้าภายใน โดยใช้หลักเกณฑ์การควบคุม
 ราคาขั้นสูงของเหล็กเส้นจากโรงงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตารางที่ ๓.๑๒ แสดงให้เห็นราคาเหล็กเส้นกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘, ๑๒ และ
 ๑๕ มิลลิเมตร มีราคาขึ้นในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๔,๔ และ ๓ ต่อปีตามลำดับ แต่ราคา
 เหล็กเส้นในอดีตนั้นไม่เป็นไปตามสภาพอุปสงค์และอุปทานที่แท้จริง อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้
 มาตรการต่าง ๆ ของทางราชการ ดังนั้นในการคาดคะเนราคาเหล็กเส้นกลมในอนาคตจึงไม่อาจ

ที่จะดูแนวโน้มในอดีตได้ แต่จากการคาดคะเนของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยคาดว่าราคาขายจากโรงงานของเหล็กเส้นกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘, ๑๒ และ ๑๕ มิลลิเมตรในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จะมีราคาประมาณตันละ ๘,๓๒๕ บาท ๘,๐๕๒ บาท และ ๗,๕๓๐ บาทตามลำดับ และมีอัตราการขึ้นร้อยละ ๘ ต่อปี

นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเหล็กเส้น

๑. ด้านการผลิต

๑.๑ การส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดให้อุตสาหกรรมการถลุงเหล็ก การผลิตเหล็กกล้าและรีดเป็นรูปต่าง ๆ เป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๗๗ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ปัจจุบันมีบริษัทผลิตเหล็กเส้นที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนอยู่ ๘ ราย ดังนี้คือ

(๑) บริษัท จี เอส สตีล จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๖๑๕ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๖๐ ล้านบาทเป็นทุนไทย ๖๐% และทุนญี่ปุ่น ๔๐% มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๑๕๐,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ

(๒) บริษัท เหล็กสยาม จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๑,๒๖๕ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๓๖๐ ล้านบาท เป็นทุนไทยทั้งสิ้น มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๑๖๘,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสระบุรี

(๓) บริษัท โรงงานเหล็กกรุงเทพ จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๑๔๘ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๒๐ ล้านบาท เป็นทุนไทยทั้งสิ้น มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๑๔๒,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ

(๔) บริษัท กรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๒๕๒ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๑๐๐ ล้านบาท เป็นทุนไทย ๘๓.๘๔% และทุนไต้หวัน ๑๖.๑๖% มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๑๒๐,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ

(๕) บริษัท เหล็กไทย-อินเดีย จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๘๔.๕ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๓๕ ล้านบาท เป็นทุนไทย ๓๘.๖% ทุนอินเดีย ๔๙.๐ ทุนอังกฤษและทุนชาติอื่น ๆ ๑๒.๔% มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๔๐,๐๐๐ ตัน

(๖) บริษัท ขนวิริยะผลิตเหล็ก จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๑๑.๗ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๘ ล้านบาท เป็นทุนไทย ๖๐% และทุนญี่ปุ่น ๔๐% มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๒๔,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ

(๗) บริษัท สหวิริยาสตีลเวอร์ค จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๕๖.๔ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๒๕ ล้านบาท เป็นทุนไทย ๔๕.๑% และทุนไต้หวัน ๐.๔% มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๒๕,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ

(๘) บริษัท กรุงเทพบริการอุตสาหกรรม จำกัด มีเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ ๕๗.๖ ล้านบาท ทุนจดทะเบียน ๒๕ ล้านบาท เป็นทุนไทยทั้งสิ้น มีกำลังการผลิตเหล็กเส้นปีละ ๕๐,๐๐๐ ตัน โรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ

ในจำนวน ๘ บริษัทนี้เป็นบริษัทผลิตเหล็กเส้นที่มีเตาหลอมไฟฟ้า ๖ ราย คือ บริษัท จี เอส สตีล จำกัด บริษัท เหล็กสยาม จำกัด บริษัทโรงงานเหล็กกรุงเทพ จำกัด บริษัทกรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด บริษัทเหล็กไทย-อินเดีย จำกัด และบริษัทกรุงเทพ บริการอุตสาหกรรม จำกัด ส่วนอีก ๒ รายเป็นโรงงานผลิตเหล็กเส้นที่ไม่มีเตาหลอมไฟฟ้า (เหล็กรีดซ้ำ) ได้แก่ บริษัท ขนวิริยะผลิตเหล็ก จำกัด และบริษัทสหวิริยาสตีลเวอร์ค จำกัด

๑.๒ การควบคุมการผลิต กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาเห็นว่าอุตสาหกรรมผลิตเหล็กเส้นที่มีอยู่ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีกำลังการผลิตเกินความต้องการของตลาด จึงได้ประกาศกำหนดนโยบายอุตสาหกรรมผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๑ ดังนี้

(๑) ระงับการอนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตชนิดเหล็กเส้นกลม เหล็กข้ออ้อยและเหล็กรีดซ้ำ

(๒) โรงงานอุตสาหกรรมผลิตเหล็กเส้นดังกล่าวที่ดำเนินการอยู่แล้ว หรืออยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ขยายหรือปรับปรุงก่อนประกาศนี้ หรือโรงงานที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงกรรมวิธีในการผลิต ที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์เหล็กมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

๑.๓ การควบคุมคุณภาพ เนื่องจากปรากฏว่ามีผู้ผลิตเหล็กเส้นบางรายผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต ซึ่งเป็นวัสดุที่จำเป็นในการก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐานอันอาจจะเป็นเหตุทำให้เกิดอันตรายหรือนำไปใช้โดยไม่ประหยัดได้ ฉะนั้นเพื่อความปลอดภัย ประหยัดและป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงเห็นสมควรกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตต้องเป็นไปตามมาตรฐาน เลขที่ มอก. ๒๔-๒๕๑๖ (มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต:เหล็กข้ออ้อย) มอก. ๒๐-๒๕๒๐ (มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต:เหล็กเส้นกลม) ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวกที่ ๒ และ มอก. ๒๑๑-๒๕๒๐ (มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต:เหล็กรีดขำ) ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวกที่ ๓ ทั้งนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นต้นไป ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวกที่ ๔ แต่ผู้ผลิตเหล็กรีดขำได้ร้องเรียนว่าไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวได้ และขอให้ขยายวันเริ่มใช้บังคับออกไปอีกระยะหนึ่ง ดังนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ผลิตเหล็กรีดขำ รัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติการขยายวันเริ่มใช้บังคับไปเป็นวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวกที่ ๕

๑.๔ ภาษีอากรของเศษเหล็ก เดิมอัตราอากรขาเข้าปกติของเศษเหล็กมีอัตราร้อยละ ๕ ของราคาเศษเหล็กที่ส่งเข้า ต่อมากระทรวงการคลังได้ประกาศลดอัตราอากรขาเข้าของเศษเหล็ก ๓ ครั้ง จากอัตราปกติร้อยละ ๕ เหลือร้อยละ ๐.๕ ตามประกาศของกระทรวงการคลังที่ ศก. ๑/๒๕๑๖ ศก. ๓/๒๕๑๖ และ ศก. ๔/๒๕๑๗

ส่วนอัตราอากรขาออกของเศษเหล็กนั้นมีอัตราร้อยละ ๕๐ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากจนคณะกรรมการพิกัดอัตราศุลกากรได้เคยพิจารณาที่จะให้ลดลงเหลืออัตราร้อยละ ๓๐ แต่ยังไม่เห็นผลใช้บังคับในปัจจุบัน

๒. ด้านการนำเข้า

เพื่อให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้มีประกาศควบคุมการนำเข้าเหล็กเส้นเข้ามาในราชอาณาจักรตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ ๔๑ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศฉบับที่ ๖๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และแก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศฉบับที่ ๖๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ไม้อนุญาตให้นำเข้าเหล็กเส้น (บาร์และรอด) ตามประเภท

พิกัดอัตราศุลกากรที่ ๗๓.๑๐ ที่ได้ผ่านเพียงการรีดร้อนและมีได้ท่ามากไปกว่านี้ เฉพาะที่มีหน้าตัดเป็นรูปวงกลม รวมทั้งชนิดที่ทำเป็นข้ออ้อยซึ่งมีขนาดหน้าตัดตั้งแต่ ๕.๔-๒๘ มิลลิเมตร แต่ไม่รวมถึงเหล็กเส้นชนิดดังต่อไปนี้

(๑) ชนิดที่เรียกว่า Free cutting carbon steel ซึ่งมีกำมะถันผสมอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๐.๐๘ โดยน้ำหนัก

(๒) ชนิดที่นำเข้ามาใช้สำหรับผลิตเหล็กเชื่อมไฟฟ้า ซึ่งมีคาร์บอนผสมอยู่ไม่เกิน ๐.๑๕ และมีซิลิคอนผสมอยู่ไม่เกินร้อยละ ๐.๐๓ โดยน้ำหนัก

๓. ด้านการส่งออก

เนื่องจากในคอนตันปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นระยะที่เหล็กเส้นภายในประเทศเกิดขาดแคลนและมีราคาสูงมาก กระทรวงพาณิชย์จึงได้ออกประกาศฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ เรื่องการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร ควบคุมการส่งเหล็กเส้นออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศโดยให้ผู้ที่จะส่งเหล็กเส้นออกต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ และยังคงมีผลใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน

๔. ด้านราคา

๔.๑ การควบคุมราคาขายส่ง เนื่องจากเหล็กเส้นกลมที่ผลิตได้ภายในประเทศเป็นสินค้าที่สำคัญและจำเป็นต่อผู้ใช้ ดังนั้นเพื่อความคุ้มครองผู้ใช้ในประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงได้ประกาศควบคุมราคาขึ้นสูงจากโรงงาน ซึ่งราคาขึ้นสูงนี้ได้มีการปรับปรุงหลายครั้งเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์โดยในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้มีการปรับปรุง ๓ ครั้ง เมื่อเดือนมีนาคม กรกฎาคม และกันยายน หลังจากนั้นก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เลยจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงได้มีการปรับปรุงอีก ๒ ครั้ง เมื่อเดือนมิถุนายน และ พฤศจิกายน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๑๓

ตารางที่ ๓.๑๓

ราคาขึ้นสูงของเหล็กเส้นกลมจากโรงงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๒

(หน่วย:บาท/ตัน)

ประกาศควบคุมเมื่อ	เหล็กเส้นกลม				
	ขนาด ๕.๕ มิลลิเมตร	ขนาด ๖ มิลลิเมตร	ขนาด ๘ มิลลิเมตร	ขนาด ๑๒ มิลลิเมตร	ขนาด ๑๕-๒๘ มิลลิเมตร
มีนาคม ๒๕๑๖	๔,๐๔๗	๓,๙๔๗	๓,๘๔๘	๓,๕๕๐	๓,๔๕๐
กรกฎาคม ๒๕๑๖	๔,๘๔๗	๔,๗๔๗	๔,๖๔๘	๔,๓๕๐	๔,๒๕๐
กันยายน ๒๕๑๖	๖,๙๐๐	๖,๘๐๐	๖,๗๐๐	๖,๔๐๐	๖,๒๐๐
มิถุนายน ๒๕๒๒	๗,๔๙๐	๗,๓๘๐	๗,๒๗๐	๖,๙๔๐	๖,๗๓๐
พฤศจิกายน ๒๕๒๒	๘,๒๙๐	๘,๑๗๐	๘,๐๕๐	๗,๖๘๐	๗,๕๕๐

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หมายเหตุ: ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าโรงงานผู้ผลิตจะต้องขายเหล็กเส้นราคาขายส่งและขายปลีกไม่สูงกว่าราคาโรงงานร้อยละ ๕ และร้อยละ ๑๒ ตามลำดับ

๔.๒ การควบคุมราคาขายปลีก ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ จนถึงต้นปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้เกิดภาวะขาดแคลนเหล็กเส้นขึ้นภายในประเทศ ทำให้ราคาขายปลีกเหล็กเส้นเพิ่มสูงขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้ราคาเหล็กเส้นเพิ่มขึ้นไปอีกอย่างไม่สมเหตุผล กระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรจึงได้ประกาศควบคุมราคาขายปลีกขึ้นสูงของเหล็กเส้นกลมขนาดต่าง ๆ ตามประกาศที่ ๘๑/๒๕๑๗ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๗ กำหนดราคาขายปลีกขึ้นสูงของเหล็กเส้นกลมขนาดต่าง ๆ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓.๑๔

ตารางที่ ๓.๑๔

ราคาขายปลีกขั้นสูงของเหล็ก เส้นกลม

หน่วย : บาท / ตัน

ชนิด	ขนาด	ราคาขายปลีกขั้นสูง
เหล็ก เส้นกลม	๕.๕ มิลลิเมตร	๗,๗๒๘
เหล็ก เส้นกลม	๖ มิลลิเมตร	๗,๔๓๐
เหล็ก เส้นกลม	๘ มิลลิเมตร	๗,๐๐๐
เหล็ก เส้นกลม	๑๒ มิลลิเมตร	๖,๗๐๐
เหล็ก เส้นกลม	๑๕-๒๘ มิลลิเมตร	๖,๒๖๐

หมายเหตุ: ราคาขายปลีกขั้นสูงนี้ได้ยกเลิกไปเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๒๒

๕. ด้านการชดเชยค่าภาษีอากรเหล็กเส้น

กระทรวงการคลังได้กำหนดการชดเชยค่าภาษีอากรให้ผู้ส่งเหล็กเส้นออกดังนี้
กรณีที่ผู้ส่งสินค้าออกไม่ได้ใช้สิทธิลดและคืนภาษีอากรทางกรมศุลกากรและทาง
กรมสรรพากร อัตราเงินชดเชยจะเป็นดังนี้

ก. ผู้ผลิตสินค้าส่งออกไม่ได้รับยกเว้นภาษีอากรสำหรับวัตถุดิบ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ถ้าเป็นเหล็กหลอดหรือเหล็กเส้นกลมจะได้รับการชดเชย ๑๑๕.๘๑ บาท/ตัน ถ้าเป็นเหล็กเส้นกลมม้วนจะได้รับการชดเชย ๑๐๒.๔๕ บาท/ตัน และถ้าเป็นหลอดเหล็กทนแรงดึงสูงจะได้รับการชดเชย ๒๖๕.๓๘ บาท/ตัน

ข. ผู้ผลิตสินค้าส่งออกที่ได้รับยกเว้นภาษีอากรสำหรับวัตถุดิบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ถ้าเป็นเหล็กหลอดหรือเหล็กเส้นกลมจะได้รับการชดเชย ๓๘.๘๗ บาท/ตัน ถ้าเป็นเหล็กเส้นกลมม้วนจะได้รับการชดเชย ๔๓.๖๔ บาท/ตัน และถ้าเป็นหลอดเหล็กดึงสูงจะได้รับการชดเชย ๑๐๕.๑๕ บาท/ตัน

ต่อมากรมศุลกากรได้เรียกเก็บภาษีการค้าวัตถุดิบ จึงได้มีการปรับปรุงการชดเชยภาษี
จากเหล็กเส้นเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยเพิ่มอัตราเงินชดเชยสำหรับกรณีที่ (๑) ก.
ดังต่อไปนี้

- เหล็กลวดหรือ เหล็กเส้นกลมจะได้รับการชดเชยเพิ่มขึ้นอีก ๑๓.๙๓ บาท/ตัน
- เหล็กลวดม้วนจะได้รับการชดเชยเพิ่มขึ้นอีก ๗.๙๖ บาท/ตัน
- ลวดเหล็กทนแรงดึงสูงจะได้รับการชดเชยเพิ่มขึ้นอีก ๓๓.๑๖ บาท/ตัน

อัตราเงินชดเชยข้างต้นนี้ได้ เริ่มใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย